

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ privind regimul metalelor prețioase în România

În temeiul art. 114 alin. (4) din Constituția României
Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Art.1 - În sensul prezentei ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. „metale prețioase” - aurul, argintul, platina și metalele platinice, respectiv osmiul, ruteniul, rhodiul, iridiul și paladiul, care au un conținut de 2% sau mai mult, de metal prețios fin.

Fac excepție produsele și subprodusele al căror conținut în metal prețios fin va fi stabilit prin normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

2. „operațiuni cu metale prețioase” - operațiuni care au ca obiect:

a) fabricarea și producerea metalelor prețioase, respectiv aur, argint, platină și metale platinice, precum și utilizarea oricăror procedee în scopul obținerii lor;

b) fabricarea și producerea de produse și subproduse cu conținut de metale prețioase; detalierea categoriilor de produse și subproduse cu conținut de metale prețioase care se supun prevederilor legale, va fi stabilită prin normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență;

c) prelucrarea industrială a metalelor prețioase, inclusiv a deșeurilor cu conținut de metale prețioase;

d) fabricarea bijuteriilor, a articolelor de giuvaergerie, aurărie și argintărie din metale prețioase;

e) vânzarea, cumpărarea, tranzacționarea și păstrarea în depozit a metalelor prețioase, precum și mijlocirea acestor operațiuni;

f) introducerea în țară, scoaterea din țară și tranzitul prin România a metalelor prețioase;

g) marcarea obiectelor și bijuteriilor din metale prețioase.

3. „bare standard din aur” - produsul rezultat prin turnarea aurului, într-o formă având anumite dimensiuni, greutate și conținut de metal fin. Barele standard din aur au o greutate cuprinsă între 350 și 430 uncii, adică 10,8 Kg și 13,3 Kg. Titlul acestora este de minim 995/1000.

4. „lingouri din aur” - aurul turnat în forme speciale, a căror greutate este cuprinsă între 100 și 1000 grame. Lingourile au un conținut de metal fin de minim 995/1000 și sunt însoțite de certificate de calitate a metalului prețios, emise de persoane juridice competente.

5. „plachete din aur“ - aurul în forme speciale, obținute prin laminare, ștanțare și polisare specială, destinate comercializării către persoane fizice sau juridice, pentru investiții sau pentru a servi ca podoabă. Plachetele se prezintă sub forme geometrice diferite și au o greutate cuprinsă între 1 până la 100 grame. Plachetele din aur au un conținut de metal fin de minim 999,6/1000 și sunt însoțite de certificate de calitate a metalului prețios, emise de producători autorizați.

6. „aur pentru investiții“ - aurul achiziționat de persoane fizice, juridice sau de organisme internaționale, în scopul realizării unor plasamente de valoare. Aurul pentru investiții cuprinde aurul sub formă de bare, lingouri sau plachete, având titlul minim de 995/1000, precum și sub formă de monede din aur având titlul mai mare sau egal cu 900/1000, cotate pe una din piețele Uniunii Europene. Operațiunile cu aur pentru investiții se realizează atât prin livrare fizică, cât și prin operațiuni în conturi de metal prețios sau hârtii de valoare exprimate în aur, deținute la bănci.

7. „aur financiar“ - aurul achiziționat în scopul constituirii unei rezerve și este folosit ca instrument de plasament. Aurul financiar cuprinde aurul sub formă de monede sau de bare și lingouri din aur, având un titlu egal sau superior lui 995/1000.

Operațiunile cu aur financiar se efectuează prin băncile comerciale autorizate și, în general, nu presupun o livrare materială.

8. „aur monetar“ - acea parte a aurului financiar, utilizat ca activ, ce este deținut cu titlu de rezervă oficială de Banca Națională a României. Aurul monetar se prezintă, de regulă, sub formă de monede cu titlul minim de 900/1000, lingouri, precum și bare standard cu titlul minim de 995/1000.

9. „aur industrial“ - aurul ce se utilizează ca materie primă sau material în activitățile industriale. Aurul industrial se prezintă sub formă brută, semiprelucrată, pulberi sau aliaje, cum ar fi barele, lingourile, profilele, foile, benzile, tuburile, planșele, firele, praful și altele. Aurul industrial are un titlu cuprins între 20 și 999,9/1000.

10. „titlu“ - proporția de metal prețios conținută de un aliaj, exprimat în miimi.

11. „licență“ - documentul emis de Ministerul Finanțelor, pe o perioadă determinată, în baza căruia o persoană fizică sau juridică poate să efectueze operațiuni cu metale prețioase.

12. „autorizație“ - actul emis de Banca Națională a României, care acordă dreptul de a desfășura operațiuni cu aur financiar și de investiții.

13. „rezerva de aur a Băncii Naționale a României“ - stocul de aur monetar, aflat în gestiunea acestei instituții.

14. „bijuterii“ - obiecte de podoabă din metale prețioase cum ar fi inelele, brățările, colierele, broșele, cerceii, lanțurile, brelocurile, pandantivele, plachetele, acele de cravată, butonii de manșetă, precum și articole de uz personal cum ar fi portțigaretele, tabacherele, pudrierele, bombonierele, brichetele sau alte asemenea obiecte și articole.

15. „articole de giuvaergerie“ - articole de bijuterie din metale prețioase care au în componență pietre prețioase și semiprețioase naturale.

16. „obiecte de aurărie sau de argintărie“ - obiecte din metale prețioase destinate serviciilor de masă, de toaletă, garniturilor de birou, pentru decorațiuni interioare, pentru fumători, uzului gospodăresc, uzului religios, de artă și altele.

17. „marcarea metalelor prețioase“ - reprezintă operațiunea de certificare a titlului metalelor prețioase, prin aplicarea pe obiectele și bijuteriile din aceste metale a însemnelor mărcilor legale de control ale statului român.

18. „marcă legală de control a statului român“ - semnul convențional, diferit, în funcție de titlul metalului prețios, ce se aplică pe obiecte și bijuterii din metale prețioase.

19. „produse și subproduse cu conținut de metale prețioase“ - reprezintă metalele prețioase rezultate din prelucrarea produselor miniere, metalurgice sau a deșeurilor, precum: concentrate, nămoluri, scoarțe, mate și altele.

CAPITOLUL II

REZERVA DE STAT DE METALE PREȚIOASE

Art. 2 - (1) În cadrul rezervei de stat de metale prețioase, Banca Națională a României stabilește mărimea rezervei de aur care face parte din rezervele internaționale ale statului aflate în administrarea sa, informând Guvernul și Parlamentul României asupra situației acesteia.

(2) Banca Națională a României urmărește menținerea rezervei de aur la un nivel pe care îl apreciază ca fiind adecvat tranzacțiilor externe ale statului.

CAPITOLUL III

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PERSOANELOR FIZICE ȘI JURIDICE CARE DOBÂNDESC, DEȚIN SAU EFECTUEAZĂ OPERAȚIUNI CU METALE PREȚIOASE

Art. 3 - Persoanele fizice și juridice au dreptul, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, să dobândească și să dețină orice cantitate de obiecte, bijuterii, monede cu sau fără putere circulatorie, indiferent dacă acestea fac sau nu parte dintr-o colecție numismatică, precum și alte obiecte din metale prețioase, inclusiv lingouri și bare.

Art. 4 - (1) Vânzarea, cumpărarea și tranzacțiile cu metale prețioase sub orice formă, cu excepția celor cu aur financiar sau de investiții, pot fi efectuate, fără restricții, de persoane fizice și juridice, cu condiția ca aceste acte de comerț să nu reprezinte o activitate permanentă sau profesională.

(2) Persoanele fizice stabilite în România sau cu domiciliul în străinătate pot introduce sau scoate din țară bijuterii și obiecte de uz personal confecționate din metale prețioase în limitele și condițiile stabilite de reglementările vamale în vigoare.

Art. 5 - Persoanele fizice și juridice pot efectua operațiuni de vânzare, cumpărare și tranzacționare cu aur pentru investiții și cu aur financiar, numai prin intermediul băncilor comerciale autorizate.

Art. 6 - Operațiunile cu aur monetar se efectuează în exclusivitate de către Banca Națională a României, conform statutului său de funcționare.

CAPITOLUL IV

AUTORIZAREA OPERAȚIUNILOR CU METALE PREȚIOASE

Art. 7 - (1) Operațiunile cu metale prețioase enumerate la art. 1 pct. 2 lit. a) - f) efectuate de persoane fizice și juridice, care reprezintă activități permanente sau profesionale, se pot desfășura numai pe bază de licență eliberată de Ministerul Finanțelor, pe o perioadă determinată.

(2) Pentru eliberarea licenței se percepe o taxă stabilită de Ministerul Finanțelor, iar condițiile de autorizare vor fi stabilite prin norme metodologice ce vor fi aprobate prin Hotărâre a Guvernului României.

(3) Operațiunile cu aur financiar și de investiții, desfășurate de băncile comerciale, se efectuează numai cu autorizație emisă de Banca Națională a României.

CAPITOLUL V

EVIDENȚA ȘI CONTROLUL OPERAȚIUNILOR CU METALE PREȚIOASE

Art. 8 - Persoanele fizice și juridice autorizate să dobândească, să dețină și să efectueze operațiuni cu metale prețioase, în condițiile prevăzute prin licență și prin autorizație, au obligația să asigure evidența acestor operațiuni, potrivit normelor emise în aplicarea prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 9 - (1) Persoanele fizice și juridice din sectoarele producției de bijuterii, de medalii, obiecte de artizanat, de artă, de cult și lucrări în domeniul medical, au obligația ținerii unei evidențe stricte a operațiunilor efectuate, în registre speciale.

(2) Forma și conținutul acestor registre vor fi reglementate prin norme elaborate de Ministerul Finanțelor, pentru fiecare activitate în parte.

Art. 10 - Persoanele fizice și juridice arătate la art. 8 au obligația să pună la dispoziția organelor de stat abilitate, toate documentele și evidențele solicitate de acestea.

Art. 11 - Controlul operațiunilor cu metale prețioase se exercită de organele Ministerului Finanțelor pentru operațiunile enumerate la art. 1 pct. 2 lit. a) - f), de organele Oficiului Național de Marcare pentru operațiunile de marcă a obiectelor și bijuteriilor enumerate la art. 1 pct. 2 lit. g) și de personalul cu atribuții de control din Banca Națională a României pentru operațiunile cu aur financiar și de investiții, desfășurate de băncile comerciale.

Art. 12 - (1) Persoanele fizice și juridice autorizate prin licență să efectueze rafinarea, prelucrarea și analiza metalelor prețioase, precum și băncile comerciale autorizate să efectueze operațiuni cu metale prețioase, au obligația să sesizeze Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor operațiunile cu metale prețioase pentru care există suspiciuni că urmăresc spălarea banilor, precum și beneficiarii acestor operațiuni.

(2) Aceeași obligație revine și autorităților cu drept de control financiar conform legii, precum și celor de supraveghere bancară, care iau cunoștință de date ce indică acțiuni de spălare a banilor în domeniul circulației metalelor prețioase.

CAPITOLUL VI

MARCAREA ȘI CONTROLUL OBIECTELOR DIN METALE PREȚIOASE

Art. 13 - (1) În vederea prevenirii unor acte de comerț ilicit, obiectele din metale prețioase, bijuteriile, articolele de giuvaergerie, precum și obiectele de aurărie și argintărie nou confecționate, aduse din import, sau cele destinate exportului, care se comercializează, se supun obligatoriu operațiunii de marcăre în România, cu marca de garanție proprie a fabricantului, exportatorului sau importatorului.

(2) La cererea persoanelor fizice și juridice, bunurile din metale prețioase arătate la alin. (1) pot fi marcate și cu marca legală de control a statului român.

Art. 14 - Se înființează Oficiul Național de Marcăre, instituție de interes public național, pe lângă Guvernul României, care are ca obiect principal de activitate marcarea metalelor prețioase cu marca legală de control a statului român, analiza și expertizarea metalelor prețioase, precum și controlul mărcării obiectelor și bijuteriilor din metale prețioase, prevăzut de art. 13 alin. (1).

Art. 15 - (1) Oficiul Național de Marcăre se finanțează atât din venituri proprii, realizate din serviciile prestate către persoane fizice și juridice, din o parte din sumele încasate ca urmare a amenzilor aplicate de personalul cu atribuții de control din cadrul Oficiului Național de Marcăre, precum și din subvenții acordate de la bugetul de stat.

(2) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 72/1996 privind finanțele publice, un procent de 75% din sumele încasate cu titlu de amendă constituie venituri extrabugetare care se încasează, se administrează, se contabilizează și se utilizează de Oficiul Național de Marcăre.

(3) Mărimea subvențiilor acordate de la bugetul de stat Oficiului Național de Marcăre vor fi stabilite anual de Guvernul României.

(4) Oficiul Național de Marcăre are sediul central în București și poate deschide sucursale în toate județele țării.

Art. 16 - (1) Oficiul Național de Marcăre este condus de un director general.

(2) Directorul general al Oficiului Național de Marcăre se numește prin decizie a Primului ministru.

Art. 17 - Structura organizatorică și atribuțiile Oficiului Național de Marcăre, precum și numărul de personal se aprobă prin Hotărâre a Guvernului României.

Art. 18 - În desfășurarea activității sale, Oficiul Național de Marcăre este singura instituție în măsură, ca pe teritoriul României să:

a) - emită norme interne de lucru și să stabilească tarifele pentru activitățile de analiză, marcăre și expertizare pe care le efectuează;

b) - stabilească însemnele mărcilor legale de control ale statului român;

c) - stabilească și să aprobe, pe bază de tarife proprii, mărcile utilizate de fabricanți, exportatori și importatori, precum și modelul mărcii de garanție ce exprimă titlul metalului prețios în cifre arabe;

d) efectueze expertize din metale prețioase și pietre prețioase: dispuse de instanțele de judecată și de notariatele publice, la solicitarea organelor de urmărire penală sau a organelor vamale, precum și la cererea persoanelor fizice și juridice.

e) - constată și să sancționeze abaterile de la prevederile legale referitoare la marcarea metalelor prețioase.

Art. 19 - Normele naționale de marcă și sediile sucursalelor Oficiului Național de Marcă, se aprobă prin Hotărâre a Guvernului României.

Art. 20 - (1) La data intrării în vigoare a ordonanței de urgență, Oficiul Național de Marcă preia de la Banca Națională a României toate responsabilitățile și obligațiile specifice activității de analiză și marcă a metalelor prețioase, precum și dotarea tehnică aferentă acestei activități, existentă în banca centrală.

(2) Totodată, Oficiul Național de Marcă va prelua în funcție de volumul activității desfășurate, personalul Băncii Naționale a României specializat în activitatea de analiză și marcă.

CAPITOLUL VII

RESTITUIREA METALELOR PREȚIOASE PRELUATE ABUZIV

Art. 21 - Persoanele fizice și juridice ale căror obiecte din metale prețioase de natură celor prevăzute la art. 3 au fost preluate abuziv, cu încălcarea reglementărilor în vigoare, de după anul 1946 și până în anul 1990, pot solicita restituirea acestora instanțelor de judecată de la domiciliul reclamantului, în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 22 - În cazul obiectelor din metale prețioase preluate abuziv, care nu se mai regăsesc fizic, fiind topite sau valorificate, se vor acorda despăgubiri corespunzătoare contravalorii metalelor prețioase conținute de acestea, la prețurile practicate de Banca Națională a României la data pronunțării hotărârii judecătorești.

Art. 23 - Despăgubirile acordate potrivit art. 22 urmează a fi suportate de la bugetul de stat, prin Ministerul Finanțelor.

CAPITOLUL VIII

SANCTIUNI

Art. 24 - Nerespectarea dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență atrage răspunderea contravențională, civilă sau penală, după caz.

Art. 25 - Desfășurarea fără licență sau autorizație a operațiunilor cu metale prețioase, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 20 milioane la 25 milioane lei.

Art. 26 - Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 15 milioane la 20 milioane lei, falsificarea mărcilor legale de control pentru atestarea operațiunii de marcă.

Art. 27 - Constituie contravenție următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni și se sancționează cu amendă de la 10 milioane la 15 milioane de lei:

a) - neținerea evidenței, precum și neprezentarea documentelor solicitate de organele de control;

b) - efectuarea de operațiuni cu aur pentru investiții și aur financiar prin alte instituții decât cele arătate la art. 5;

c) - neraportarea operațiunilor care pot antrena spălarea banilor în domeniul circulației metalelor prețioase;

d) - comercializarea obiectelor și bijuteriilor din metale prețioase fără ca acestea să fie supuse în prealabil operațiunii de marcă prevăzută de art.13 alin (1) sau sub titlurile legale pentru care au fost marcate;

e) - introducerea sau scoaterea ilegală din țară a metalelor prețioase și pietrelor prețioase, sub orice forme, precum și ascunderea în scopul sustragerii de la controlul vamal a acestor bunuri;

f) - deținerea de obiecte și bijuterii în stoc, după termenul menționat la art. 32 alin. (1) și 33 alin. (2).

Art. 28 - Contravențiile prevăzute la art. 25, 26 și 27 se constată și se sancționează după caz, de personalul cu atribuții de control al Ministerului Finanțelor, Ministerului de Interne, Oficiului Național de Marcă pentru controlul respectării obligației de marcă a obiectelor și bijuteriilor din metale prețioase și Băncii Naționale a României pentru controlul operațiunilor cu aur financiar și de investiții desfășurate de băncile comerciale.

Art. 29 - Prevederile din prezenta ordonanță de urgență referitoare la contravenții se completează cu prevederile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, modificată și completată, cu excepția art. 25 și 26.

Art. 30 - Bunurile din metale prețioase care fac obiectul unor fapte ce constituie contravenții, prevăzute de art. 27 lit. b), d), e) și f) din prezenta ordonanță de urgență, se confiscă în favoarea statului.

Art. 31 (1) - Ministerul Finanțelor poate suspenda, pe o perioadă de timp cuprinsă între 1 lună și 6 luni, licența pentru efectuarea de operațiuni cu metale prețioase, în cazul încălcării prevederilor legale privind circulația metalelor prețioase.

(2) Repetarea încălcării prevederilor legale privind circulația metalelor prețioase duce la retragerea definitivă a licenței de funcționare.

(3) Ministerul Finanțelor va stabili prin norme de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, situațiile concrete în care se poate dispune suspendarea ori retragerea licenței pentru efectuarea de operațiuni cu metale prețioase.

(4) Operațiunile cu aur financiar și de investiții, desfășurate de băncile comerciale potrivit autorizației acordate, pot fi suspendate de Banca Națională a României, pe o perioadă de timp cuprinsă între 1 lună și 6 luni, în cazul nerespectării activităților specificate în autorizație, iar încălcarea repetată a prevederilor în acest domeniu poate duce la retragerea definitivă a autorizației.

(5) Hotărârea Băncii Naționale a României de suspendare sau retragere a autorizației se comunică în scris băncii în cauză, împreună cu motivele care au dus la suspendarea sau retragerea autorizației și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea IV.

(6) Prin norme emise de Banca Națională a României se vor prevedea cazurile de suspendare sau retragere a autorizației.

CAPITOLUL IX DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art. 32 (1) - În situația în care licența ori autorizația a fost retrasă, cel care o deținea are obligația ca, în termen de 30 de zile de la comunicare, să lichideze stocul de obiecte și bijuterii din metale prețioase existent la data retragerii licenței ori autorizației.

(2) În cazul suspendării licenței ori autorizației, cel care o deținea nu mai are dreptul să efectueze operațiunile cu metale prețioase pentru care a fost licențiat sau autorizat.

Art. 33 (1) - Persoanele fizice și juridice care desfășoară una din operațiunile menționate în ordonanța de urgență trebuie să solicite licență ori autorizație, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Dacă cererea va fi respinsă, aceștia trebuie să lichideze, în termen de 30 de zile de la luarea la cunoștință a respingerii cererii, stocul de obiecte și bijuterii din metale prețioase.

Art. 34 - Metalele prețioase sub orice formă considerate bunuri fără stăpân, precum și cele ridicate în vederea confiscării ori confiscate în condițiile prevăzute de lege, se depun la Ministerul Finanțelor, în conformitate cu normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 35 (1) - Prezenta ordonanță de urgență intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României.

(2) Ministerul Finanțelor va emite în termen de 30 de zile de la data publicării ordonanței de urgență în Monitorul Oficial al României, norme de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, aprobate prin Hotărâre a Guvernului României.

(3) În același termen, Banca Națională a României va emite un regulament privind reglementarea, condițiile și procedura de efectuare a operațiunilor cu aur financiar și de investiții, desfășurate de băncile comerciale autorizate.

Art. 36 - Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se abrogă: prevederile referitoare la regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase din Decretul nr. 244 din 10 iulie 1978 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase în România, publicat în Buletinul Oficial nr. 63 din 15 iulie 1978; prevederile art. 4(2) lit.b din Ordonanța Guvernului României nr. 128 din 29 august 1998 pentru reglementarea modului și condițiilor de valorificare a bunurilor legal confiscate sau intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 328 din 29 august 1998, aprobată și modificată prin Legea nr. 98 din 26 mai 1999, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 248 din 11 iunie 1999, precum și orice alte dispoziții contrare.

PRIM MINISTRU
Mugur Constantin
MUGUR CONSTANTIN

București, 09 noiembrie 2000
Nr. 190

-continuare verso-